

Dom i forenede sager C-708/17 EVN Bulgaria Toplofikatsia mod Nikolina Stefanova Dimitrova og C-725/17 Toplofikatsia Sofia mod Mitko Simeonov Dimitrov

Presse og Information

EU-retten er ikke til hinder for en national lovgivning, hvorefter hver ejer af en lejlighed i en fællesejet ejendom er forpligtet til at bidrage til omkostningerne til forbruget af varmeenergi til ejendommens fællesarealer

I dommen i sagen EVN Bulgaria Toplofikatsia (forenede sager C-708/17 og C-725/17), afsagt den 5. december 2019, traf Domstolen afgørelse om spørgsmålet, om en national lovgivning på området for varmeenergiforsyning er forenelig med EU-retten, og fastslog, at direktiv 2011/83 om forbrugerrettigheder¹ og 2005/29 om urimelig handelspraksis² ikke er til hinder for en national lovgivning, hvorefter ejerne af en lejlighed i en fællesejet ejendom, som er tilsluttet et fjernvarmenet, er forpligtede til at bidrage til omkostningerne til den varmeenergi, der anvendestil ejendommens fællesarealer af dens indre installation, selv om de ikke individuelt har anmodet om varmforsyning, og de ikke gør brug af denne i deres lejlighed. Hvad angår denne lovgivning fastslog Domstolen endvidere, at direktiv 2006/32³ og 2012/27⁴ om energieffektivitet ikke er til hinder for, at fakturaer vedrørende forbruget af varmeenergi for hver lejlighedsejer i en fællesejet ejendom skal fastsættes i forhold til hver lejligheds opvarmelige volumen.

Twisterne i hovedsagerne var en del af to søgsmål anlagt mod ejerne af en lejlighed i fællesejede ejendomme med påstand om betaling af fakturaer for den varmeenergi, der udsendes fra den indre installation, og den, der anvendes til fællesarealerne i disse ejendomme, idet disse ejere havde nægtet at betale disse fakturaer. Det var nemlig lejlighedsejernes opfattelse, at selv om deres ejendom forsynes af fjernvarmenettet i medfør af en kontrakt, som er indgået mellem ejerforeningen og varmeenergileverandøren, havde de imidlertid ikke givet individuelt samtykke til at modtage fjernvarme, og de gjorde ikke brug heraf i deres egen lejlighed.

Domstolen behandlede indledningsvis fortolkningen af begrebet »forbruger« som omhandlet i direktiv 2011/83⁵, og den fastslog, at ejerne og indehaverne af brugsret over en lejlighed i en fællesejet ejendom, som er tilsluttet fjernvarmenettet, som energiforsynerens kunder henhører under dette begreb, for så vidt som de er fysiske personer, der ikke handler som led i deres erhverv. Domstolen udledte heraf, at de i hovedsagen omhandlede aftaler om levering af fjernvarme henhører under den kategori af aftaler, der er indgået mellem erhvervsdrivende og forbrugere som omhandlet i artikel 3, stk. 1, i direktiv 2011/83.

¹ Artikel 27 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU af 25.10.2011 om forbrugerrettigheder, om ændring af Rådets direktiv 93/13/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF samt om ophævelse af Rådets direktiv 85/577/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF (EUT 2011, L 304, s. 64).

² Artikel 5, stk. 1 og 5, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF af 11.5.2005 om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked og om ændring af Rådets direktiv 84/450/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF, 98/27/EF og 2002/65/EF og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2006/2004 (direktivet om urimelig handelspraksis) (EUT 2005, L 149, s. 22).

³ Artikel 13, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/32/EF af 5.4.2006 om energieffektivitet i slutanvendelserne og om energitjenester samt om ophævelse af Rådets direktiv 93/76/EØF (2006, L 114, s. 64).

⁴ Artikel 10, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25.10.2012 om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF (EIT 2012, L 315, s. 1).

⁵ Artikel 2, stk. 1, i direktiv 2011/83.

Herefter præciserede Domstolen begrebet »levering uden forudgående anmodning« af en vare som omhandlet i artikel 27 i direktiv 2011/83, idet den anførte, at forsyning af varmeenergi fra den indre installation og dermed til en fællesejet ejendoms fællesarealer, som sker efter en beslutning vedtaget af denne ejendoms ejerforening om at tilslutte ejendommen til fjernvarme, i henhold til den nationale lovgivning ikke udgør levering uden forudgående anmodning af fjernvarme.

Endelig udtalte Domstolen sig om metoden til fakturering af varmeforbruget i fællesejede ejendomme. Den bemærkede, at det følger af direktiv 2006/32⁶, at medlemsstaterne sørger for, at slutkunder i forbindelse med forbrug af elektricitet, naturgas og fjernvarme, så vidt det er teknisk muligt, udstyres med individuelle målere, som nøjagtigt afspejler slutkunders faktiske energiforbrug. Domstolen fastslog, at det dog kan være vanskeligt at gøre varmeregningerne i en fællesejet ejendom fuldstændigt individuelle, navnlig hvad angår den indre installation og fællesarealerne, idet lejlighederne i en sådan ejendom ikke er uafhængige af hinanden på det termiske plan, eftersom varmen cirkulerer mellem de opvarmede enheder og de enheder, der er mindre eller slet ikke opvarmede. På denne baggrund fastslog Domstolen, at direktiv 2006/32 og 2012/27, henset til det vide råderum, som medlemsstaterne er indrømmet i beregningsmetoden for varmeforbruget i fællesejede ejendomme, ikke er til hinder for, at metoden til beregning af den varme, der udsendes fra den indre installation i en sådan ejendom, foretages i forhold til hver lejligheds opvarmelige volumen.

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retsvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

⁶ Artikel 13, stk. 2, i direktiv 2006/32.